

[ΕΘΝΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΚΑΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ](#)

[ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ](#)

Μάης 1940, □ □ Π.□ (Παντελής Πουλιόπουλος)

Από τα «Τετράδια της Ακροναυπλίας» «Δελτίο του πυρήνα της ΕΟΚΔΕ, Ιούνη 1940», (Σελ. 23-35)

[Διαβάστε το Κείμενο...](#)

ΕΘΝΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΚΑΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ

Μάης 1940, □ □ Π.

(Παντελής Πουλιόπουλος)

Από τα «Τετράδια της Ακροναυπλίας»

I

Αδύνατη η συγκρότηση επαναστατικού προλεταριακού κόμματος στην Ελλάδα χωρίς την πάλη κατά του εθνικισμού γενικά και ειδικότερα στο μακεδονικό. Ο εθνικισμός του ΚΚΕ όχι μόνο ευκόλυνη την προδοτική πολιτική του της ταξικής συνεργασίας -«Λαϊκό Μέτωπο». (Το ίδιο αληθεύει και για το Αρχείο με τον προκλητικό σωβινισμό του στο μακεδονικό ζήτημα και με τη ντροπαλή λαϊκομετωπική του πολιτική). Ευκολύνει τη συνθηκολόγησή του στη Διχτατορία, θα εκδηλωθεί αναπότρεπτα και μέσα στον πόλεμο με σοσιαλπατριωτικές θέσεις και σ' άλλα πεδία, λ.χ. εθνικό ζήτημα Δωδεκανησίων, Κυπρίων.

Μας λείπουν εδώ τώρα τα ντοκουμέντα για την ιστορία της θεωρίας μας και της πολιτικής μας στο εθνικό γενικά. Σημειώνουμε από μνήμης μερικά.

Οι συζητήσεις στη γερμανική σοσιαλδημοκρατία (ιδίως στον αυstromαρξισμό, «Ζήτημα εθνικοτήτων» του Μπάουερ, απάντηση του Κάουτσκι) ήταν όπως συνήθως για τη γενική θεωρία, τί καλείται έθνος κ.τ.τ. Ο Μπάουερ θεωρούσε για κριτήριο του έθνους τη γλώσσα, ο Κάουτσκι τα πολιτιστικά (Kultur) στοιχεία και τις κοινές ιστορικές περιπέτειες. Κοινή τους κατάληξη: ρεφόρμα ειρηνική μέσα στα όρια του τετελεσμένου γεγονότος των κατακτήσεων της εθνικής μπουρζουαζίας «μας». Η θεωρία του μπολσεβικισμού ξανάθεσε στη βάση του επαναστατικού μαρξισμού το ζήτημα για τις εθνικότητες της ρωσικής αυτοκρατορίας όπως για πρώτη φορά τόχε θέσει ο Μαρξ για την Ιρλανδία. Οι συζητήσεις του Λένιν με τους «μπουντιστές» και με τη Ρόζα για το πολωνικό ζήτημα διαφώτισαν τη σωστή τοποθέτησή του και τα καθήκοντά μας στην εποχή του ιμπεριαλισμού και της παγκόσμιας σοσιαλιστικής επανάστασης. Ο Στάλιν σε μια μπροσουρίτσα του υποστήριξε απόψεις καιροσκοπικές που τις χτύπησε τότε σαν τέτοιες ο Λένιν. Δεν κρατάμε δυστυχώς υπόψη μας ακριβή λεπτομερή στοιχεία της πολεμικής αυτής, που έχει άλλωστε δευτερεύουσα ιστορική σημασία για το θέμα μας. Οι μπουντιστές και όλοι οι καιροσκόποι μέσα στη ρωσική σοσιαλδημοκρατία υποστήριξαν αυstromαρξιστικές (ντροπαλού εθνικισμού και πασιφισμού) απόψεις. Αυτή είναι η πρώτη τάση που πολεμήθηκε από τους Ρώσους μαρξιστές Λένιν, Τρότσκι. Μια δεύτερη ήταν η μηχανική συγκεντρωτική, που καταντούσε, στο όνομα του οικονομικού σοσιαλιστικού ιδεώδους της συγκεντρωτικά οργανωμένης μελλοντικής οικονομίας, να υπηρετεί τον τσαρισμό στο εθνικό ζήτημα (σ' αυτή την κατεύθυνση χτυπούσε η αντισταλινική πολεμική του Λένιν για το γεωργιανό εθνικό ζήτημα). Η τρίτη άποψη που ορθά πολεμήθηκε ήταν η άποψη της Ρόζας: Δεν μπορεί να υπάρξει εθνική απελευθέρωση των υποδουλωμένων εθνοτήτων κάτω από τον καπιταλισμό, και ειδικά της πολωνικής εθνότητας στην εποχή μας. Άρα: μόνον σοσιαλιστικά επαναστατικά συνθήματα θα ρίξουμε σ' αυτές, όχι και εθνικά.

Η πολιτική για το εθνικό του μπολσεβικισμού ολοκληρώθηκε στο 2ο και 3ο παγκόσμια Συνέδρια της Κ. Δ. με τις θέσεις για το αποικιακό ζήτημα, που είναι ζήτημα εθνικό + αγροτικό. Γνωστή η θεμελιώδης θέση μας από τις σχετικές αποφάσεις. Δίνουμε μερικές διασαφήσεις που ίσως δεν είναι πρόχειρες στη μνήμη όλων:

1) Ο Λένιν απαντούσε πριν από τον πόλεμο στη Ρόζα: Δεν είναι, πρωτίστως, σωστό ότι είναι αδύνατη η απόκτηση ανεξάρτητης κρατικής ύπαρξης για τα υποδουλωμένα έθνη κάτω από τον καπιταλισμό πριν τη σοσιαλιστική επανάσταση. Λ.χ. όπως έγινε, έλεγε, με τη Νορβηγία κλπ. Άρα και στην Πολωνία κλπ.

2) Φυσικά οριστική και πραγματική εθνική ελευθερία μόνο με τη σοσιαλιστική επανάσταση θα βρουν οι εθνικά σήμερα καταπιεζόμενοι. Αλλά είναι λάθος να κρατούμε μηδενισμό πολιτικό απέναντι στα εθνικά επαναστατικά κινήματα και να μην επιδιώξουμε να τα κάνουμε βοηθητικά συμμαχικά στοιχεία του γενικού επαναστατικού κινήματος για την ανατροπή της καπιταλιστικής εξουσίας στον κόσμο.

3) Για την ηγεσία του εθνικοαπελευθερωτικού κινήματος (αγροτική πλειονοψηφία αποικιακών λαών, καθυστερημένες ή μη μικρές εθνότητες στην Ευρώπη) σήμερα θα παλέψουν η μπουρζουαζία και το νεογέννητο προλεταριάτο. Η μπουρζουαζία κι αν υπερτερήσει στην αρχή (Ινδίες, Κίνα), τελικά, ακόμα και μέσα στην πορεία της εθνικοαπελευθερωτικής πάλης, θα συμβιβαστεί με τους καταπιεστές ή υποψήφιους αντίζηλους της καταπιεστές ξένους ιμπεριαλιστές. Γι' αυτό η πολιτική μας: Μαζί μ' όλο τον υποδουλωμένο λαό για την αυτοδιάθεση μέχρις αποχωρισμού -αλλά ανεξάρτητη πολιτική θέση κατά της προδότρας του εθνικο-επαναστατικού σκοπού μπουρζουαζίας- για την προλεταριακή εξουσία που μόνη είναι πλέρια εγγύηση για τη νίκη κατά του ξένου εθνικού ζυγού. Συνδυασμός πάλης για αποτίναξη εθνικού και κοινωνικού ζυγού. (Εδώ ο Λένιν και ο Τρότσκι αντιμετώπισαν τις καιροσκοπικές τάσεις του Ινδού κομμουνιστή δεξιού ηγέτη Ροϊ στα συνέδρια της Κ.Δ., ιδίως στο 2ο και 3ο).

4) Τα καταστρεφτικά αποτελέσματα της σταλινικής πολιτικής στην Κίνα (1925-27, 1936-40) έχουν για κύρια πηγή το σταλινικό ομορτοουνισμό στο εθνικό-αποικιακό: εγκατάλειψη της ανεξάρτητης θέσης του προλεταριάτου.

5) Η δυνατότητα του νεοπαγούς προλεταριάτου της καταπιεζόμενης εθνότητας στους αποικιακούς και τους καθυστερημένους μικρούς λαούς να διεκδικήσει την ηγεσία του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα στηρίζεται α) στο γενικό χαρακτήρα της εποχής, β) στη

συνδρομή του προοδευμένου προλεταριάτου των μητροπόλεων, του προλεταριάτου των καταπιεζόντων εθνών.

6) Υπερασπίζοντας το επαναστατικό προλεταριάτο του καταπιεζόντος έθνους το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης της καταπιεζόμενης εθνότητας εκπληρώνει έναν όρο εκ των ουκ άνευ α) για τη διεθνιστική διαπαιδαγώγηση των μαζών και τον τέλειο αποχωρισμό τους από την επίδραση της ιδεολογίας της κυρίαρχης τάξης, β) για την επιτυχία της σοσιαλιστικής ανοικοδόμησης αύριο. Αγγλικό προλεταριάτο που δεν θα διεκδικήσει από τώρα την εθνική ελευθερία των Ιρλανδών δεν είναι σε θέση να διεκδικήσει επιτυχώς τη δική του κοινωνική απελευθέρωση από την αγγλική καπιταλιστική εξουσία -έλεγε ο Μαρξ στα μέσα του περασμένου αιώνα. Ανάμεσα στις εκμεταλλεόμενες μάζες, προλετάριους και χωρικούς, της καταπιεζόμενης εθνότητας και στο προλεταριάτο του καταπιεζόντος έθνους υπάρχουν μοιραία και καλλιεργούνται συστηματικά από την κυρίαρχη τάξη αισθήματα δυσπιστίας, μίσους και γενικά αποξένωσης, εχθρότητας απέναντι στα ταξικά τους αδέρφια. Στοιχείο ομαδικής ψυχολογίας που εμποδίζει σοβαρότατα τη συνένωση όλων των εκμεταλλεόμενων στην πάλη κατά του κοινού εθνικού και κοινωνικού εχθρού και δίχως άλλο θα εμποδίζει τη συναδέλφωσή τους αύριο για τη σοσιαλιστική ανοικοδόμηση. Η δυσπιστία και η αποξένωση αυτή δεν μπορούν αλλοιώτικα να πολεμηθούν παρά μόνο αν ΑΠΟ ΤΩΡΑ ΠΕΙΣΘΕΙ το προλεταριάτο και η αγροτιά της καταπιεζόμενης εθνότητας ότι το προλεταριάτο της καταπιεζουσας εθνότητας είναι πραγματικά, όχι στα λόγια, υπέρ της απελευθέρωσής των, ότι από τώρα ακόμα και ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ είναι έτοιμο αυτό το προλεταριάτο να αγωνιστεί μαζί τους για την εθνική αυτοδιάθεσή του μέχρι και αυτού του κρατικού των αποχωρισμού, αν τέτοια είναι η θέλησή τους.

Αυτή τη διεθνιστική ΕΜΠΡΑΧΤΗ διαπαιδαγώγηση έδωσε ο μπολσεβικισμός από τα χρόνια του τσάρου στις πολυάριθμες καταπιεζόμενες εθνότητες της ρωσικής αυτοκρατορίας και έτσι κατάχτησε την εμπιστοσύνη τους προς τη νέα κυρίαρχη τάξη -δηλαδή προς τη θεληματική τους ομοσπόνδωση και αδελφική συνεργασία στο έργο της συγκεντρωτικής σοσιαλιστικής οικονομικής ανοικοδόμησης. Και είναι γνωστό πως αυτή η τελευταία έδωσε παράλληλα και την πιο μεγάλη πολιτιστική αυτονομία που μπόρεσε ποτέ να φανταστεί ως τώρα οποιοσδήποτε αστός ή σοσιαλδημοκράτης θεωρητικός του εθνικού ζητήματος. Η σταλινική απολυταρχία καταργεί αυτή την προϋπόθεση σήμερα και ετοιμάζει νέες φοβερές χωριστικές εκρήξεις για μεγάλο κίνδυνο του ό,τι απομένει από τις κατακτήσεις του Οχτώβρη (Ουκρανία σήμερα!).

Για το μακεδονικό οι διάφορες απόψεις το ιστορικό και εθνολογικό[*] ζήτημα είναι γενικά, καλά εκτεθειμένα από τους σ. Λ., Τ. και Κρ. {1} Ιδίως οι άμεσες διεκδικήσεις πούχει στο τέλος η εισήγηση των σ. Λ. και Τ. συνοψίζουνε πολύ σωστά τη θέση μας. Τα τελικά γενικά συνθήματά τους μονάχα είναι αφηρημένα και άρα δεν έχουν το ουσιώδες χαρακτηριστικό των κομμουνιστικών συνθημάτων. Τη συγκεκριμένη μορφή και την άμεση κατανοητότητά τους από τις πλατειές μάζες:

1) «Αυτοδιάθεση της μακεδονικής εθνότητας μέχρι και του αποχωρισμού της» (του κρατικού δηλαδή). 2) «Βαλκανική Ομοσπονδία Σοσιαλιστικών Σοβιετικών Δημοκρατιών». Αυτά πρέπει να είναι τα συνθήματά μας τα γενικά. Είναι όμως ανακριβές ότι η θέση του Αρχαιομαρξισμού και του ΚΚΕ είναι «μπουντιστική» ή «αυτρομαρξιστική». Τα δύο αυτά κόμματα (το Αρχείο πάντοτε, το ΚΚΕ από το 1932 κι έπειτα) ΔΕΝ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΑΝΕ ΜΕ ΕΜΠΡΑΧΤΟ ΤΡΟΠΟ ΟΥΤΕ ΜΙΑ (αριθμ.1) ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΑΜΕΣΗ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ. ΑΓΝΟΟΥΝ ΑΠΛΑ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΑ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΛΕΝΕ ΟΤΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΠΟΥΡΖΟΥΑΖΙΑ ΚΑΘΑΡΙΣΕ ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ με το διπλό εξεθνιστικό τους εξανδραποδισμό στη Μακεδονία, δηλαδή την ελληνοβουλγαρική «εκουσία» ανταλλαγή και την ελληνοτουρκική ανταλλαγή. Είναι λοιπόν εκεί πάνω κόμματα-πραχτορεία του ελληνικού εθνικισμού, στην κυριολεξία. Πότε σταλινικός βουλευτής μίλησε για (αριθμ.1) ένα έστω επουσιώδες, άμεσο ζήτημα Μακεδόνων στη Βουλή; Και μέσα σ' όλες τις τραγωδίες που αποτελούν το λεγόμενο «φρούριο της Ακροναυπλίας» η τραγικότερη είναι να υπάρχουν μακεδόνες κλεισμένοι εδώ ως οπαδοί του σταλινισμού. Υπάρχει κι ένας αρχείος του τραγικότατου αυτού είδους, μαθαίνουμε.

Στην κριτική που οι σ. Λ. και Τ. κάνουνε στο παλιό σύνθημα του ΚΚΕ (1924-1926) χρειάζονται διευκρινίσεις και συμπληρώσεις για ν' αποφύγουμε λάθη που δεν έχουν ίσως ιστορική μόνο σημασία: Σωστό πως το σύνθημα: «Ενιαία και Ανεξάρτητη Μακεδονία – Ενιαία και ανεξάρτητη Θράκη» της 7ης Βαλκανικής Συνδιάσκεψης και του Έκτακτου Συνεδρίου του ΚΚΕ του 1924 ήταν «ανεδαφικό».

1) Θρακική εθνότητα δεν υπάρχει. Η ανάμιξη Τούρκων + Ελλήνων (βούλγαροι πολύ μικρή μειοψηφία εκεί ανέκαθεν) δεν βάζει σήμερα το εθνικό ζήτημα εκεί πέρα με τη μορφή αυτή («θρακικό έθνος», όπως στον καιρό της δωρικής καθόδου) -φανερό το πράμα.

2) Όμοια, το σύνθημα αυτό τοποθετεί το μακεδονικό ζήτημα σαν εδαφικό και όχι σαν εθνικό που είναι. Γεωγραφικά Μακεδονία είναι μια έκταση που εύλογα δημιουργεί σύγχυση ανάμεσα στους βούλγαρους εθνικιστές «αυτονομιστές» και στους διεκδικητές της απελευθέρωσης της μακεδονικής εθνότητας. Αυτή η εθνότητα είναι συμπαγής σε ορισμένο

μόνο τμήμα της γεωγραφικής ενότητας που λέγεται «Μακεδονία». Φυσικά -κι εδώ η ανάλυση της εισήγησης Λ.-Τ. είναι ικανοποιητικότερη- η πολιτική η επαναστατική δεν αντικρύζει στατιστικά-συνοριακά το πράγμα, όπως κάνουν οι εθνολογικοί και «σοσιαλιστικοί» λακέδες των βαλκανικών μπουρζουαζιών, αλλά δυναμικά-επαναστατικά, κι αφήνει μετά την επανάσταση τον καθορισμό των ελεύθερων εθνικών περιοχών στην πραγματικά ελεύθερη θέληση των ενδιαφερομένων αδελφωμένων λαών. Αλλά η σύγχυση που χύνει στις μάζες καταπιέζουσας και καταπιεζομένης εθνικότητας η κακή διατύπωση των συνθημάτων μας μπορεί να εμποδίσει αντί να βοηθήσει τους σκοπούς της διεθνιστικής πολιτικής μας. Και πράγματι τους βοήθησε {2} : Με τι καταπληκτική ευκολία οι Έλληνες προλετάριοι δέχτηκαν τη νέα υπερσωβινιστική πολιτική του ΚΚΕ που διαδέχτηκε το εσφαλμένο εκείνο σύνθημα! Τι φοβερό χάος δημιουργήθηκε μέσα στα κεφάλια όλων των αγωνιστών και πόσο αυτό εμποδίζει και θα εμποδίσει ακόμα τη διεθνιστική διαπαιδαγώγησή τους από το Κόμμα μας!

Αλλά το λάθος των συνθημάτων εκείνων δεν είναι ούτε η Θράκη (που σαν ψωραλέα έλειψε απ' όλα τα ντοκουμέντα του ΚΚΕ ακόμα και από την 1η Δεκεμβρίου 1924 -τόσο η δύναμη της πραγματικότητας ήταν ακατανίκητη!) ούτε η «ανεδαφική» εδαφικότητα της διατύπωσης του μακεδονικού συνθήματος. Τα συνθήματα εκείνα ήταν καιροσκοπία καθαρή και μάλιστα του πιο πρωτότυπου τυχοδιωκτικού είδους. Για όσους δεν έχουν υπόψη τις αναλύσεις της πρώτης αριστερής αντιπολιτευτικής ομάδας του ΚΚΕ και αργότερα του «Σπάρτακου» πάνω σ' αυτό το σπουδαιότερο ζήτημα θα προστεθούν μερικά εδώ:

Μετά την πρώτη βουλγαρική ήττα (1923) και τη δεύτερη (1924), και μετά τη μεγάλη γερμανική ήττα του 1923 (φθινόπωρο), η σταλινική γραφειοκρατία που τότε άρχιζε να στερεώνεται και να υπονομεύει σοβαρά τη Διεθνή [περίοδο ζηνοβιεφικο-σταλινικού τυχοδιωχτισμού (1924-26)] έριξε στο κέντρο της ευρωπαϊκής πολιτικής της τις εθνικές εξεγέρσεις (Ράντιτς, σλοβάκοι, τσέχοι, ουκρανοί, μακεδόνες κλπ.). Ο εισηγητής Μανουίλσκου στο 5ο Συνέδριο (1924) έλεγε: Η μπόμπα που βάζομε για την επιτυχία της επανάστασης στην Ευρώπη είναι τώρα: οι εθνικές εξεγέρσεις. Κεντρικό ζήτημα που επισκίασε όλα τα άλλα στο 5ο παγκόσμιο Συνέδριο ήταν το εθνικό. Τότε υποχρεώθηκε και το ΚΚΕ να βάλει το μακεδονικό στο κέντρο της πολιτικής του γιατί -δήλωναν ο Δημήτρωφ και ο Κολλάρωφ στη Μόσχα- «μόνον έτσι θα κατακτήσουμε τους κομιτατζήδες στη συμμαχία μ' εμάς για την κατάληψη της εξουσίας στη Βουλγαρία. Το ΚΚΕ πρέπει να είναι έτοιμο σε κάθε θυσία για τη βουλγαρική επανάσταση, δηλαδή για τη βαλκανική επανάσταση». Αφού χαντάκωσαν οι οπορτουνιστές ηγέτες του βουλγαρικού Κ.Κ. το κίνημα, έπεσαν στην τυχοδιωκτική αυταπάτη όταν πίστεψαν πως, αφού με τη δύναμη προλεταριάτου και χωρικών δεν καταχτήσανε την εξουσία, θα την καταχτούσαν με το συμβόλαιο πολιτικής συμμαχίας που υπογράψανε το Μάη του 1924 στη Βιέννη με τους Αλεξαντρώφ και Πρωτογκέρωφ. Σε 6 μήνες μόνο κατέρρευσε η σκιώδης εκείνη συμμαχία για ν' αποδείξει την απέραντη τύφλα της βουλγαρικής κομματικής -σταλινικής υπό κατασκευή- διοίκησης Κολλάρωφ - Δημήτρωφ. Δολοφονήθηκε ο Αλεξαντρώφ, ύστερα ο Πρωτογκέρωφ, και οι μακεδόνες κομιτατζήδες, αφού ξανάπαιξαν μια φορά ακόμα τον αιμοσταγή ρόλο τους σε βάρος των

εργατών και χωρικών κομμουνιστών της Βουλγαρίας (σφαγές μετά το πούτς Σβετά-Νεντέλια, Απρίλης 1925), έπесαν με τη σειρά τους θύματα της «αιώνιας φιλίας» σερβικής και βουλγαρικής μπουρζουαζίας. Το μακεδονικό κίνημα σαν ιδιαίτερη επαναστατική οργάνωση τέθηκε εκτός νόμου και μέσα στη Βουλγαρία.

Σύμφωνα με τη λογική της πολιτικής εκείνης καιροσκοπίας απέναντι του Μακεδονικού Κομιτάτου, το σύνθημά μας δεν έπρεπε σαφώς να εκφράζει τη θέση αρχής μας (princiipielle) απέναντι στο εθνικό-μακεδονικό ζήτημα, αλλά έπρεπε να ζητάει τη Μακεδονία ανεξάρτητη (και τη Θράκη). Και να γιατί, μόλις η εξτρεμιστικοζηνοβιεφική φάση της ανερχόμενης σταλινικής γραφειοκρατίας ακολουθήθηκε από την καιροσκοπικομπουχαρινική της ύστερ' απ' την οριστική καταβάρθρωση του βαλκανικού κινήματος, ο Μπατουλέσκου, αντιπρόσωπος της Διεθνούς, στάλθηκε στην Ελλάδα για να πει ξαφνικά... «αποσύρατε το σύνθημα» την ώρα που η Κ.Ε. του Κόμματος όφειλε επί δικαστηρίου να υπερασπίσει δημόσια την υπόθεση πια του προλεταριακού διεθνισμού και την ίδια την τιμή του Κόμματος. Και έσωσε τότε η Κ.Ε. με τη στάση της την τιμή του αγωνιζόμενου προλεταριάτου και του ΚΚΕ στέλνοντας στο διάβολο το γελοίο εκείνο παραγγελιοδόχο του Στάλιν, αλλά η «μπόμπα» του Μανουίλσκου είχε αποδειχτεί μπόμπα όχι στα θεμέλια του ευρωπαϊκού καπιταλισμού αλλά του ευρωπαϊκού κομμουνισμού. Πράγματι μέσα σ' ένα χρόνο όλη η περί εθνικού πύρινη φιλολογία του 1924 είχε μεταφερθεί στα θλιβερά αρχεία της σταλινιζόμενης Διεθνούς.

Στο 3ο Συνέδριο του ΚΚΕ (Μάρτης 1927) ο σταλινικός αντιπρόσωπος της Κ.Δ. Ρέμμελε (αφού κατατρόπωσε τότε με τη συκοφαντία τον τροτσκισμό και την πρώτη αντιπολιτευτική ομάδα του ΚΚΕ, κατάντησε ύστερα στα στρατόπεδα συγκέντρωσης του Τουρκεστάν και τέλος στο εκτελεστικό απόσπασμα) απέσυρε ουσιαστικά το σύνθημα. Τυπικά όμως το υποστήριξε απέναντι στην αντιπολίτευσή μας, μόνο για λόγους εσωτερικού γοήτρου της γραφειοκρατίας, εκμεταλλευόμενος τη γενική πίστη του Κόμματος στη Διεθνή του Λένιν και την άγνοιά του για το μόλις τότε εξερχόμενο από τα ρωσικά όρια αριστερό αντιπολιτευτικό κίνημα.

III

1. Όποιος αρνείται την ύπαρξη, αλύτου ως τώρα, ενός εθνικού μακεδονικού ζητήματος στην ελληνική, βουλγαρική, σερβική Μακεδονία είναι δίχως άλλο λακές της μπουρζουαζίας.

2. Όποιος αρνείται το ιστορικό απελευθερωτικό κίνημα των μακεδόνων, αυτός ή είναι

αμαθής και τότε πρέπει να μάθει την ιστορία του κινήματος αυτού και των εθνικών του ηρώων ή είναι πάλι λακές μιας από τις τρεις καταπιέζουσες μπουρζουαζίες.

3. Το κίνημα αυτό έχει πνιγεί ως τώρα στο αίμα και στην προδοσία ή έχει πάθει μια καταστρεφτική για τα συμφέροντα των μακεδόνων εργατών και χωρικών εκμετάλλευση από τη (βουλγαρική ιδίως) βαλκανική μπουρζουαζία.

4. Το κίνημα αυτό μπορεί να ξαναβρεί μια νέα ανάπτυξη κάτω από ευνοϊκές νέες ιστορικές συνθήκες -ιστορικές, οικονομικές (εκμετάλλευση άγρια των εργαζομένων μακεδονικών μαζών από τις καταχτητικές εθνικές μπουρζουαζίες, ζητήματα αγροτικής ιδιοκτησίας κλπ.), πολιτικές (εσωτερικές κρίσεις στα βαλκανικά κράτη, πόλεμος) και πολιτιστικές συνθήκες.

5. Όποιος αρνείται αυτή τη δυνατότητα είναι τυφλός ή εθελοτυφλεί, αν δεν είναι λακές των εθνικιστών εξανδραποδιστών του πολυπαθούς μακεδονικού λαού.

6. Οι κομμουνιστές δεν αναλαμβάνουν να «δημιουργήσουν» εθνικά κινήματα εκεί όπου τέτοια δεν υπάρχουν, έργο χιμαιρικό. Υποστηρίζουν τέτοια κινήματα όπου εκδηλώνονται.

7. Οι κομμουνιστές μπροστά σ' ένα νικημένο ή προδομένο εθνικο-απελευθερωτικό κίνημα ή μπροστά σε εξεθνιστικές, εξανδραποδιστικές ενέργειες της εθνικής τους μπουρζουαζίας δεν κλείνουν τα μάτια και δεν γίνονται λάτρεις του «τετελεσμένου γεγονότος». Δεν θ' αρνηθούνε την πραγματικότητα της εθνικής καταπίεσης μιας εθνότητας και τον πόθο της (που υπάρχει στην καρδιά και στο μυαλό κάθε μακεδόνα εργαζομένου) ν' αποτινάξει μια μέρα τον εθνικό ζυγό. Οι κομμουνιστές κάνουν δικούς τους τους απελευθερωτικούς αυτούς πόθους του μακεδονικού λαού και διακηρύττουν δυνατά από τώρα το δικαίωμά του να αυτοδιατεθεί μέχρι και του κρατικού αποχωρισμού του, αν τέτοια είναι η θέλησή του. Υπερασπίζονται κάθε μέρα κάθε άμεση εθνική του διεκδίκηση, οικονομική, πολιτική, πολιτιστική, και έτσι ετοιμάζουν από τώρα την αυριανή επαναστατική συμμαχία του κοινωνικού επαναστατικού κινήματος του προλεταριάτου με το εθνικό επαναστατικό κίνημα των μακεδόνων κατά του κοινού εχθρού της βαλκανικής μπουρζουαζίας.

Μάης 1940, Π.

(Παντελής Πουλιόπουλος)

Από τα «Τετράδια της Ακροναυπλίας»

«Δελτίο του πυρήνα της ΕΟΚΔΕ, Ιούνη 1940»

(Σελ. 23-35)

Σημείωση Π.Π.

*Στατιστικά και εθνολογικά στοιχεία βλέπε στο «Δελτίο Συζήτησης της ΕΟΚΔΕ και ΚΔΕΕ» Νο 1 Φλεβάρης 1940, στα άρθρα για το μακεδονικό των σ. Λ., Τ. και Κρ. Τα τετράδια του σ. Μακεδόνα, που θα μιλήσουμε γι' αυτά ιδιαίτερος, έχουνε μερικά ιστορικά στοιχεία για τους ματοβαμένους επαναστατικούς αγώνες των Μακεδόνων και για τους εθνικούς ήρωες που ελάτρεψε ο λαός αυτός στην πολύπαθη πρόσφατη ιστορία του.

Σημειώσεις «Εργατικής Δημοκρατίας»

{1} Αναζητήσαμε στα χειρόγραφα «Τετράδια της Ακροναυπλίας», στο «Δελτίο Συζήτησης της ΕΟΚΔΕ και ΚΔΕΕ» Νο 1 Φλεβάρης 1940 και σε όλα τα άλλα, τα άρθρα αυτά που

αναφέρει ο Π.Π. αλλά δυστυχώς δεν βρέθηκαν. Λείπει ίσως κάποιο Τετράδιο; Το μόνο που βρήκαμε ήταν στο «Δελτίο Συζήτησης της ΕΟΚΔΕ και ΚΔΕΕ» Νο 6, ένα άρθρο με τίτλο «Το ΕΘΝΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΚΑΙ Ο ΝΤΕΦΑΙΤΙΣΜΟΣ» με υπογραφή «Λ. Τ. - Ιούλης 1940» που περιέχει σημαντικά στοιχεία για το Μακεδονικό και ανταποκρίνεται κάπως στις αναφορές του Π.Π. Σύντομα θα τελειώσει η μετατροπή του από χειρόγραφο σε ηλεκτρονική μορφή και θα το δημοσιεύσουμε άμεσα. – ΕΔ.

{2} Στο βιβλίο «Π.Π.-ΑΡΘΡΑ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ» εκδόσεις ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, 1976 (σελ. 72-78), όπου πρωτοδημοσιεύτηκε το συγκεκριμένο άρθρο του Π.Π., η συγκεκριμένη φράση είναι γραμμένη «Και πράγματι τους εμπόδισε.» Θεωρούμε ότι η αντικατάσταση της λέξης βοήθησε με την λέξη εμπόδισε που έγινε από τον εκδότη και επιμελητή του βιβλίου Χ.Α.(στενό συνεργάτη του Π.Π) ήταν σωστή γιατί αποδίδει σαφέστατα αυτό που ήθελε να πει ο Π.Π.. Ωστόσο, θέλοντας να δώσουμε το κείμενο όπως ακριβώς είναι στο χειρόγραφο του Π.Π. το αφήσαμε όπως γράφτηκε από τον ίδιο. –ΕΔ.